

**Agencija za trg
vrednostnih papirjev**

**POROČILO O DELU AGENCIJE ZA TRG
VREDNOSTNIH PAPIRJEV
ZA LETO 1999**

UVOD

Na podlagi prvega odstavka 293. člena Zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 56/99; v nadaljevanju: ZTVP-1) Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: Agencija) letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije o svojem delu. Na podlagi prvega odstavka 292. člena ZTVP-1 Agencija letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije tudi o stanju in razmerah na trgu vrednostnih papirjev.

To poročilo je šesto letno poročilo o delu Agencije, katerega namen je prav tako kot prejšnjih seznaniti tudi širšo javnost z njenim delovanjem v posameznem koledarskem letu.

Letno poročilo o delu Agencije v skladu z drugim odstavkom 293. člena ZTVP-1 obsega podatke o izdanih dovoljenjih za poslovanje borzno posredniških družb, družb za upravljanje, investicijskih skladov, borz in o drugih dovoljenjih, ki jih izdaja. Navedeni so tudi ukrepi Agencije po izvedenih postopkih nadzora, delo Agencije na zakonodajnem področju, podatki o odprtih oziroma zaključenih postopkih pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije ter podatki o sodelovanju Agencije z drugimi domačimi in tujimi nadzornimi organi oziroma institucijami. Podatki v tem poročilu se praviloma časovno nanašajo na delo Agencije v letu 1999, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo tudi na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi celovitejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma dogodkih, povezanih z delom Agencije. V prilogi 1 so prikazani tudi nekateri podatki, ki predstavljajo njeno delo od ustanovitve do konca leta 1999.

I. USTANOVITEV, PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE, ORGANI IN DELOVNA SKUPNOST AGENCIJE

1. USTANOVITEV IN PRAVNI POLOŽAJ

Agencija je bila kot neodvisna organizacija ustanovljena z Zakonom o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 6/94; v nadaljevanju: ZTVP), ki je začel veljati 13. 3. 1994. Z uveljavitvijo ZTVP-1 28. 7. 1999, na podlagi katerega je prenehal veljati ZTVP, je zagotovljena kontinuiteta obstoja in delovanja Agencije, katere temeljna naloga je izvrševanje nadzora in drugih nalog in pristojnosti, določenih z zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi, z namenom zagotoviti spoštovanje teh predpisov in zagotoviti razmere za učinkovito delovanje trgov vrednostnih papirjev in zaupanje vlagateljev vanje.

Organizacijo in poslovanje Agencije določa Statut, ki ga je potrdil Državni zbor Republike Slovenije.

Sredstva za delo Agencije se zagotavljajo predvsem iz taks za odločanje o posamičnih zadevah in nadomestil za opravljanje nadzora. Višino taks in nadomestil določa tarifa, ki jo izda Agencija v soglasju z vlado Republike Slovenije. Slednja daje tudi soglasje k letnemu obračunu in finančnemu načrtu Agencije.

Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, gospodarno in učinkovito rabo sredstev Agencije opravlja računsko sodišče.

Sedež Agencije je v Ljubljani, Kotnikova 28.

2. BISTVENE NALOGE AGENCIJE

Agencija opravlja nadzor in izvršuje druge naloge in pristojnosti, določene z ZTVP-1, Zakonom o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 6/94, 25/97, 32/97 – popr., 10/98 in 26/99; v nadaljevanju: ZISDU) in Zakonom o prevzemih (Uradni list RS, št. 47/97; v nadaljevanju: ZPre). Poleg ZTVP-1, najpomembnejšega zakona o delovanju Agencije, so bili v letu 1999 sprejeti še drugi novi zakoni, ki so določili njene nove naloge in pristojnosti, in sicer Zakon o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 23/99; v nadaljevanju: ZDP), Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 23/99; v nadaljevanju: ZNVP), Zakon o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 50/99; v nadaljevanju: ZPSPID) ter Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99; v nadaljevanju: ZPIZ-1).

Z uveljavitvijo ZTVP-1, ki usklajuje ureditev trga vrednostnih papirjev s pravnim redom Evropske unije, ima Agencija celo vrsto novih nalog in pristojnosti skoraj na vseh področjih njenega delovanja, poleg tega pa prinaša tudi nekatere druge novosti, npr.:

- odprava omejitev v lastništvu tujcev v domačih borzno posredniških družbah,
- določbe o obvladovanju tveganj (kapitalska ustreznost, likvidnost in rezervacije za posebna tveganja),
- ureditev organiziranega trgovanja in ponujanja storitev v zvezi z izvedenimi finančnimi instrumenti,
- druge novosti (sistem jamstva za terjatve vlagateljev, priznavanje licenc, podeljenih v državah Evropske unije ...), ki bodo pričele veljati glede na proces pridruževanja Republike Slovenije Evropski uniji.

Na podlagi določb ZTVP oziroma ZTVP-1, ZISDU in Zpre predstavljajo naloge in pristojnosti Agencije, izvršene v letu 1999, predvsem štiri osnovna področja, in sicer:

- izdaja dovoljenj: za poslovanje finančnih organizacij po ZTVP oziroma ZTVP-1 in ZISDU, za javno ponudbo vrednostnih papirjev, za ponudbo za odkup, borznim posrednikom za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji in članom uprav družb za upravljanje, borze in klirinško depotne družbe,
- nadzor nad trgom vrednostnih papirjev oziroma nadzor nad finančnimi organizacijami po ZTVP oziroma ZTVP-1 in ZISDU ter nadzor postopkov v zvezi s prevzemi po ZPre,
- priprava podzakonskih aktov Agencije, ki so pravna podlaga za urejanje, kontrolo in razvoj trga vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji,
- vodenje registrov oziroma drugih podatkov s področja trga vrednostnih papirjev.

Konkretnejše pomembne naloge Agencije iz zgoraj navedenih sklopov so:

- izdaja dovoljenj za poslovanje finančnih institucij po ZTVP oziroma ZTVP-1 in ZISDU:
 - borzno posredniške družbe,
 - (pooblaščene) družbe za upravljanje,
 - (pooblaščene) investicijske družbe,
 - vzajemni skladi,
 - borza,
 - klirinško depotna družba,
- izdaja dovoljenj za javno ponudbo vrednostnih papirjev,
- izdaja dovoljenj za ponudbo za odkup,
- organiziranje izpitov borznih posrednikov in članov uprav družb za upravljanje, borze in klirinško depotne družbe,
- dajanje soglasij k aktom Ljubljanske borze vrednostnih papirjev,
- dajanje soglasij k aktom KDD - Centralne klirinško depotne družbe,
- nadzor (pooblaščenih) družb za upravljanje, (pooblaščenih) investicijskih družb, vzajemnih skladov, Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, KDD – Centralne klirinško depotne družbe ter borzno posredniških družb in bank, ki opravljajo posle z vrednostnimi papirji (slednji le v tem delu njihovega poslovanja) in nadzor nad postopki po ZPre,
- priprava podzakonskih aktov na podlagi ZTVP oziroma ZTVP-1, ZISDU, ZPre, ZNVP,
- vodenje registrov o izdanih dovoljenjih, prospektih, vrednostnih papirjih in poslih insiderjev.

3. ORGANI AGENCIJE

Na podlagi 153. člena ZTVP so bili organi Agencije strokovni svet, nadzorni svet in direktor. Z uveljavitvijo ZTVP-1 sta organa Agencije strokovni svet in direktor. Sestavo in imenovanje ter pristojnosti organov Agencije določata ZTVP oziroma ZTVP-1 in Statut Agencije.

3.1. Strokovni svet

Na podlagi ZTVP je strokovni svet Agencije sestavljalo devet članov, in sicer predsednik in pet članov, imenovanih iz vrst neodvisnih strokovnjakov, nadalje so bili

kot člani imenovani predstavnik Banke Slovenije, predstavnik Ministrstva za finance in predstavnik Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj.

Na podlagi 296. člena ZTVP-1 osem članov in predsednika strokovnega sveta imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za finance. Člani in predsednik strokovnega sveta se imenujejo za dobo petih let in so lahko ponovno imenovani.

Z uveljavitvijo ZTVP-1 člani in predsednik strokovnega sveta, imenovani na podlagi ZTVP, nadaljujejo opravljanje funkcije do izteka mandata. Prej jih lahko razreši samo Vlada Republike Slovenije iz razlogov, določenih v ZTVP-1.

V letu 1999 so bili člani strokovnega sveta: dr. Dušan Mramor – predsednik (do 2. 3. 1999), dr. Marijan Kocbek (do 2. 3. 1999), Marjan Odar (do 10. 4. 1999), Andrej Simonič (do 8. 3. 1999), dr. Miha Juhart, dr. Edo Pirkmajer, mag. Marija Majič, Sonja Bukovec (od 2. 3. 1999), Alenka Selak (od 8. 3. 1999), mag. Matej Narat (od 10. 4. 1999), Marko Prijatelj, mag. Jovan Lukovac in Igor Colnar (od 2. 3. 1999).

Vlada Republike Slovenije je z odločbo 8. 3. 1999 na novo imenovala predsednika strokovnega sveta (dr. Miho Juharta), tri člane strokovnega sveta iz vrst neodvisnih strokovnjakov (Sonjo Bukovec, mag. Mateja Narata in Igorja Colnarja) ter predstavnico Ministrstva za finance (Alenko Selak).

Na podlagi petega in šestega odstavka 399. člena ZTVP-1, po katerem predstavnikom Banke Slovenije, Ministrstva za finance in Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj preneha članstvo v strokovnem svetu z dnem imenovanja novih treh članov strokovnega sveta, je vlada Republike Slovenije z odločbo 23. 9. 1999 imenovala v strokovni svet mag. Marijo Majič, dr. Eda Pirkmajerja in Alenko Selak. Člani strokovnega sveta so tako: dr. Miha Juhart (predsednik), Marko Prijatelj (namestnik predsednika), dr. Edo Pirkmajer, mag. Marija Majič, Alenka Selak, Sonja Bukovec, mag. Matej Narat, mag. Jovan Lukovac in Igor Colnar.

Člani in predsednik strokovnega sveta ne smejo biti pogodbeno vezani, zaposleni ali imeti lastniških deležev pravnih oseb, ki jim Agencija izdaja dovoljenje oziroma soglasje za poslovanje, in ne smejo opravljati nalog v organih političnih strank. Dolžni so kot zaupne varovati podatke o izdajateljih vrednostnih papirjev, osebah, nad katerimi Agencija opravlja nadzor, in druge podatke o dejstvih in okoliščinah, za katere so izvedeli v zvezi z opravljanjem funkcije, razen podatkov, ki so po določbah zakona javno dostopni, in sicer tudi po prenehanju njihove funkcije.

Strokovni svet je pristojen za sprejemanje podzakonskih aktov, ki jih izdaja Agencija, in za odločanje o posamičnih zadevah. Izdaja dovoljenj, soglasij in drugih odločitev o posamičnih zadevah poteka v senatu, ki ga sestavljajo vsi člani strokovnega sveta, razen v postopku odločanja v posamičnih zadevah po ZPre, kjer senat sestavljajo trije člani strokovnega sveta. Z ZTVP-1 so natančneje določene pristojnosti predsednika senata.

V nasprotju z ZTVP, ki je določal, da se za postopek odločanja Agencije, če ni v tem zakonu drugače določeno, smiselno uporabljajo določbe Zakona o pravnem postopku, je ZTVP-1 predpisal primerno uporabo določb Zakona o splošnem upravnem postopku.

Na podlagi določb Statuta Agencije strokovni svet sprejema tudi sklepe in načelna stališča s ciljem enotne uporabe zakonov in drugih predpisov, po katerih se Agencija ravna pri svojem delu.

Strokovni svet Agencije se je v letu 1999 sestal na 19 rednih in 5 korespondenčnih sejah.

3.2. Nadzorni svet

Nadzorni svet, katerega člane je imenoval Državni zbor Republike Slovenije, je na podlagi drugega odstavka 158. člena ZTVP nadziral poslovanje Agencije. Člani nadzornega sveta so bili: Matej Podlipnik (predsednik), Marta Cvikl in Marija Zagožen.

Na podlagi Statuta Agencije se je nadzorni svet pred predložitvjo Državnemu zboru Republike Slovenije seznanil z letnim obračunom Agencije za prejšnje leto, njenim finančnim načrtom za prihodnje leto, polletnim (in letnim) poročilom o stanju na trgu vrednostnih papirjev in letnim poročilom o delu Agencije. Nadzorni svet je še pred prenehanjem delovanja nadzornega sveta zaradi uveljavitve ZTVP-1 podal mnenje k omenjenim poročilom za leto 1998.

Nadzorni svet se je sestal na 4 sejah.

3.3. Direktor

Direktorja Agencije, ki vodi njeno poslovanje in organizira delo, na podlagi 302. člena ZTVP-1 imenuje in razrešuje vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za finance, za dobo petih let izmed članov strokovnega sveta.

Direktor Agencije je Marko Prijatelj, ki je bil imenovan na podlagi ZTVP in v skladu s tretjim odstavkom 399. člena ZTVP-1 nadaljuje opravljanje funkcije do izteka mandata.

4. DELOVNA SKUPNOST AGENCIJE

Organiziranje delovne skupnosti Agencije določajo Statut in na njem temelječi interni akti Agencije. Na podlagi Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest je Agencija notranjeorganizacijsko strukturirana po naslednjih sektorjih in področjih:

- pravni sektor,
- sektor za nadzor,
- splošni sektor,
- sektor za informatiko,
- področje primarne izdaje vrednostnih papirjev,
- področje sekundarnega trga vrednostnih papirjev,
- področje investicijskih skladov,
- področje za mednarodno sodelovanje.

Na dan 31. 12. 1999 je bilo na Agenciji zaposlenih 26 delavcev, od tega 5 magistrov ekonomije, 8 univerzitetnih diplomiranih pravnikov, 7 univerzitetnih diplomiranih ekonomistov, 1 univerzitetni diplomirani inženir računalništva in informatike, 1 diplomirana ekonomistka, 1 ekonomistka, 2 ekonomska tehnika in 1 gimnazijski maturant.

Podobno kot v ZTVP je tudi v ZTVP-1 določeno, da zaposleni na Agenciji ne smejo biti člani organov borzno posredniških družb, bank in izdajateljev, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in tudi ne smejo opravljati nalog za te pravne osebe. Prav tako so zaposleni, enako kot člani strokovnega sveta, dolžni, kot zaupne varovati podatke, za katere so izvedeli pri opravljanju dela, tudi po prenehanju delovnega razmerja, razen podatkov, ki so po določbah zakona javno dostopni.

II. DELO AGENCIJE V LETU 1999

1. IZDAJA DOVOLJENJ OZIROMA SOGLASIJ

Med bistvene naloge Agencije sodi tudi izdaja dovoljenj finančnim institucijam, za katere sta bila ZTVP in ZISDU pravna podlaga za ustanovitev, izdaja dovoljenj za javno ponudbo vrednostnih papirjev in za ponudbo za odkup ter za opravljanje borzno posredniških poslov in poslov članov uprav družb za upravljanje, borze in klirinško depotne družbe. Agencija izdaja tudi soglasja k aktom Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Ljubljanska borza) in KDD – Centralne klirinško depotne družbe, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: KDD). Število izdanih dovoljenj oziroma soglasij od 1994 do 1999 je razvidno iz priloge 1.

1.1. IZDAJA DOVOLJENJ ZA POSLOVANJE FINANČNIH INSTITUCIJ

1.1.1. Investicijski skladi in družbe za upravljanje

Agencija je v letu 1999 izdala:

- 46 ugotovitvenih odločb o izračunu zaokroženega odstotka nominalnega zneska lastniških certifikatov v osnovnem kapitalu pooblaščenih investicijskih družb (v nadaljevanju tudi: PID) na podlagi 3. člena ZPSPID,
- 2 dovoljenji za povečanje osnovnega kapitala pooblaščenih investicijskih družb (PID Infond-Zlat, d.d., in PID Kmečka družba, d.d.),
- 3 soglasja k sklenitvi pogodbe o upravljanju pooblaščenice investicijske družbe z drugo družbo za upravljanje (NIKA PID, d.d., NIKA PID 1, d.d., in NIKA PID 2, d.d.),
- 4 soglasja za zadolževanje pooblaščenih investicijskih družb (PID ATENA ENA, d.d., PID ATENA DVE, d.d., PID ATENA TRI, d.d. in NFD 1 PID, d.d.),
- 2 dovoljenji za upravljanje vzajemnega sklada (VS TRIGLAV RENTA in VS ŽIVA),
- 3 soglasja za prenos upravljanja vzajemnih skladov (VS MIHA, VS NIKA DELNIŠKI in VS NIKA SPD),
- 13 soglasij k spremembam pravil upravljanja in dopolnitvam prospektov za javno ponudbo investicijskih kuponov vzajemnih skladov,
- 2 odločbi za odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti upravljanja investicijskih skladov na podlagi zahteve družbe za upravljanje (DZU BETA INVEST in DZU PRIFO)

in zavrgla 1 zahtevo po povečanju osnovnega kapitala pooblaščenice investicijske družbe s pripojitvijo drugih pooblaščenih investicijskih družb.

Na dan 31. 12. 1999 je poslovalo 22 družb za upravljanje. Konec leta 1999 je poslovalo 46 pooblaščenih investicijskih družb, ki jih je upravljalo 20 družb za upravljanje, in 17 vzajemnih skladov, ki so bili v upravljanju 10 družb za upravljanje. Prvič po daljšem obdobju sta bila oblikovana dva nova vzajemna sklada, to sta vzajemni sklad TRIGLAV RENTA v upravljanju družbe za upravljanje Triglav DZU, d.o.o., Ljubljana, in vzajemni sklad ŽIVA v upravljanju družbe za upravljanje Primorski skladi DZU, d.o.o., Koper.

Dvema družbama za upravljanje je bilo na njuno zahtevo odvzeto dovoljenje za opravljanje dejavnosti upravljanja investicijskih skladov, medtem ko je ukrep odvzema dovoljenja družbi za upravljanje zaradi ugotovljenih kršitev ZISDU, ki ga je Agencija izrekla družbi za upravljanje NIKA DZU, d.d., Brežice, postal pravnomočen v letu 1999, ko je Vrhovno sodišče Republike Slovenije potrdilo odločbo Agencije o odvzemu dovoljenja za opravljanje dejavnosti upravljanja investicijskih skladov in posebnega dovoljenja za upravljanje pooblaščenih investicijskih družb. Investicijski skladi, ki jih je do odvzema dovoljenja upravljala družba za upravljanje NIKA, so

prešli v upravljanje dveh drugih družb za upravljanje: družba za upravljanje Certius, d.d., je na podlagi pogodb o upravljanju prevzela upravljanje pooblaščenih investicijskih družb NIKA PID, NIKA PID1 in NIKA PID2, medtem ko je družba za upravljanje KBM Infond DZU, d.o.o., Maribor, prevzela upravljanje vzajemnih skladov MIHA, NIKA DELNIŠKI in NIKA SPD na podlagi sklepa Agencije.

1.1.2. Borzno posredniške družbe

V letu 1999 se je število aktivnih pooblaščenih udeležencev, ki imajo dovoljenje Agencije oziroma Banke Slovenije za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji, zmanjšalo z 39 na 36. Med aktivnimi pooblaščenimi udeleženci je 10 bank in 25 borzno posredniških družb (v nadaljevanju tudi: BPD), ki so članice Ljubljanske borze. En pooblaščen udeleženec ima dovoljenje le za posle investicijskega svetovanja še na podlagi ZTVP in ni član Ljubljanske borze.

Agencija je dodatno izdala pozitivno mnenje za opravljanje vseh storitev v zvezi z vrednostnimi papirji po ZTVP-1 Krekovi banki, d.d., Maribor, ki pa do 31. 12. 1999 še ni pridobila dovoljenja Banke Slovenije za opravljanje storitev v zvezi z vrednostnimi papirji. Poleg tega je bilo v letu 1999 izdano dovoljenje za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji po ZTVP eni novi borzno posredniški družbi (Brod na Muri BPD, d.o.o., Murska Sobota), za posebne storitve v zvezi z vrednostnimi papirji po ZTVP-1 pa je pridobila dovoljenje ena borzno posredniška družba (Publikum borzno posredovanje, d.d., Ljubljana). Dovoljenje za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji je bilo odvzeto trem borzno posredniškim družbam (Nika BPD, d.d., Brežice, Petrol BPH, d.d., Ljubljana in Bema borzno posredovanje, d.d., Ljubljana), slednjima dvema na njuno zahtevo, eni (Nika BPD, d.d., Brežice) pa zaradi ugotovljenih hujših kršitev določb ZTVP. Ena borzno posredniška družba (Intara, d.d., Ljubljana) je izrazila namero o ukinjanju poslovanja in je do konca leta 1999 v statutu družbe že spremenila dejavnost, vlogo za odvzem dovoljenja pa je Agenciji poslala 11.2.2000. Tri borzno posredniške družbe so bile v postopku odvzema dovoljenja (Savinjska BPD, d.d., Žalec in Proxy BPD, d.o.o., Ljubljana, na podlagi lastnih zahtev, Alpoma BPD, d.d., Domžale, pa zaradi neizpolnjevanja pogojev za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji).

1.2. IZDAJA DOVOLJENJ ZA JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Agencija je v letu 1999 izdala 8 dovoljenj za javno ponudbo vrednostnih papirjev oziroma za prvo javno prodajo in 8 dovoljenj za nadaljnjo javno prodajo vrednostnih papirjev oziroma za organizirano trgovanje.

Tabela 1: Izdana dovoljenja za javno ponudbo vrednostnih papirjev (VP) v letu 1999

Zap. št.	Izdajatelj VP	Nominalna vrednost emisije	Vrsta VP/apoeni	Datum izdaje dovoljenja
1.	HOTELI BERNARDIN, d.d., Portotož	20.000.000 DEM	obveznica na ime 20.000 kom a DEM 1.000	20. 1. 1999
2.	SI.MOBIL, d. d., Ljubljana	5.000.000 DEM	obveznica na prinosnika 5.000 kom a DEM 1.000	17. 3. 1999
3.	BANKA KOPER, d.d., Koper	5.000.000 EUR	obveznica na ime 10.000 kom a EUR 500	21. 4. 1999
4.	ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE, d.d., Moravske Toplice	738.880.000 SIT	delnice - navadne na ime 738.880 kom a SIT 1.000	12. 5. 1999
5.	POTEZA BPD, d.d., Ljubljana	1.500.000 EUR	obveznica na ime 15.000 kom a EUR 100	2. 6. 1999
6.	BANKA CELJE, d.d., Celje	10.000.000 EUR	obveznica na ime 100.000 kom a EUR 100	1. 9. 1999
7.	BANKA VIPA, d.d., Nova Gorica	2.000.000 EUR	obveznica na ime 10.000 kom a EUR 200	1. 9. 1999
8.	CANKARJEVA ZALOŽBA, d.d., Ljubljana	40.000.000 SIT	delnice – navadne na ime 40.000 kom a SIT 1.000	17. 11. 1999

Vir: Agencija

Tabela 2: Izdana dovoljenja za nadaljnjo javno prodajo vrednostnih papirjev (VP) v letu 1999

Zap. št.	Izdajatelj VP	Nominalna vrednost emisije	Vrsta VP/apoeni	Datum izdaje dovoljenja
1.	LEK, d.d., Ljubljana	842.364.000 SIT	delnice - prednostne na ime 140.394 kom a SIT 6.000	24. 2. 1999
2.	DZS, d.d., Ljubljana	1.686.384.000 SIT	delnice - navadne na ime 1.686.384 kom a SIT 1.000	17. 3. 1999
3.	VELETRGOVINA KOLONIALE, d.d., Maribor	650.516.000 SIT	delnice – navadne na ime 650.516 kom a SIT 1.000	2. 6. 1999
4.	GRADIS, GP LJUBLJANA, d.d., Ljubljana	609.500.000 SIT	delnice – navadne na ime 304.750 kom a SIT 2.000	16. 6. 1999
5.	FACTOR BANKA, d.d., Ljubljana	660.000.000 SIT	obveznica na ime 6600 kom a SIT 100.000	16. 6. 1999
6.	NFD Investicijsko svetovanje, d.o.o., Ljubljana	2.171.840.000 SIT	obveznica na ime 16.000 kom a SIT 135.740	17. 11. 1999
7.	NAMA, d.d., Ljubljana	1.907.590.000 SIT	delnice – navadne na ime 1.907.590 kom a SIT 1.000	2. 12. 1999
8.	SKB, d.d., Ljubljana	3.818.200.000 SIT 5.909.000 EUR	obveznica na ime 38.182 kom a SIT 100.000 11.818 kom a EUR 500	23. 12. 1999

Vir: Agencija

1.3. IZDAJA DOVOLJENJ ZA OBVEZNO JAVNO PONUDBO ZA ODKUP IN ZBIRANJE POOBLASTIL PO ZPRE

1.3.1. Izdaja dovoljenj za ponudbo za odkup

ZPre v 56. členu pooblašča Agencijo za izdajo dovoljenj za ponudbo za odkup, in sicer za obvezno ponudbo za odkup (4. člen ZPre) in prostovoljno ponudbo za odkup (5. člen ZPre).

V letu 1999 je agencija izdala 9 dovoljenj za ponudbo za odkup.

Tabela 3: Izdana dovoljenja za ponudbo za odkup v letu 1999

Zap. št.	Prevzemnik	Ciljna družba	Vrednostni papirji, na katere se nanaša ponudba	Datum izdaje dovoljenja
1.	Živila Kranj, d.d., Naklo	Loka, d.d., Škofja Loka	navadne imenske delnice 1.451.259 kom a SIT 1.000	22.1.1999
2.	PS Mercator, d.d., Ljubljana <i>konkurenčna ponudba*</i>	Loka, d.d., Škofja Loka	navadne imenske delnice 1.153.101 kom a SIT 1.000	11.2.1999
3.	PS Mercator, d.d., Ljubljana	Goriška, d.d., Nova Gorica	navadne imenske delnice 1.050.446 kom a SIT 1.000	10.2.1999
4.	Primaplin, d.d., Ljubljana	Butan plin, d.d., Ljubljana	navadne imenske delnice 275.197 kom a SIT 1.000	26.5.1999
5.	Loka, d.d., Škofja Loka	Špecerija, veletrgovina Bled, d.d., Bled	navadne imenske delnice 275.896 kom a SIT 1.000	12.7.1999
6.	Goriška, d.d., Nova Gorica	Grosist Gorica, d.d., Nova Gorica	navadne imenske delnice 388.916 kom a SIT 1.000	16.8.1999
7.	Merkur, d.d., Naklo	Kovinotehna, d.d., Celje	prednostne imenske delnice 527.955 kom a SIT 1.000 navadne imenske delnice 3.698.769 kom a SIT 1.000	20.8.1999
8.	Coma Commerce, d.o.o., Ljubljana	Totra Plastika, d.d., Ljubljana	navadne imenske delnice 227.809 kom a SIT 1.000	23.11.1999
9.	Živila Kranj, d.d., Naklo	Veletrgovina Potrošnik, d.d., Murska Sobota	navadne imenske delnice 976.249 kom a SIT 1.000	7.12.1999

Vir: Agencija

Opomba:

* PS Mercator, d.d., Ljubljana, je dal ponudbo za odkup vrednostnih papirjev družbe Loka, d.d., Škofja Loka, kot pred njim družba Živila Kranj, d.d., Naklo – konkurenčna ponudba.

1.3.2. Izdaja potrdil o prejeti napovedi zbiranja pooblastil

ZPre v 61. in 62. členu ureja način uresničevanja glasovalne pravice na podlagi organizirano zbiranih pooblastil, omenjene določbe zakona pa se uporabljajo za vse delniške družbe. Oseba ali več oseb, ki želijo na skupščini delniške družbe uresničevati glasovalno pravico na podlagi organizirano zbranih pooblastil, morajo namreč o tem predhodno obvestiti Agencijo in ji predložiti vzorec pooblastila. To

velja le za eno zasedanje skupščine delniške družbe, Agencija pa je eni ali več osebam izdala potrdilo o prejeti napovedi zbiranja pooblastil za glasovanje. Na podlagi omenjenega zakona je v letu 1999 Agencija prejela obvestila o nameravanem zbiranju pooblastil za glasovanje na 360 skupščinah delniških družb.

1.4. IZDAJA DOVOLJENJ BORZNIH POSREDNIKOM IN ČLANOM UPRAV DRUŽB ZA UPRAVLJANJE, BORZE IN KDD

Leta 1999 je Agencija pripravila 2 redna izpitna roka za splošni del izpita za člane uprave družbe za upravljanje in tri redne izpitne roke za posebni del izpita za člane uprave družbe za upravljanje. Za borzne posrednike je pripravila en redni izpitni rok za splošni del strokovnega izpita ter 3 redne in 8 izrednih izpitnih rokov za opravljanje posebnega dela strokovnega izpita.

Na podlagi opravljenih strokovnih izpitov je izdala 27 novih dovoljenj borznim posrednikom za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji in 28 borznim posrednikom dovoljenje za opravljanje dodatnih poslov z vrednostnimi papirji ter 21 potrdil o opravljenem strokovnem izpitu za člana uprave družbe za upravljanje.

Na dan 31. 12. 1999 je bilo v evidenci izdanih veljavnih dovoljenj za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji 309 borznih posrednikov in 81 kandidatov z opravljenim strokovnim izpitom za člana uprave družbe za upravljanje.

Agencija je na podlagi ZTVP-1 izdala 7 dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave določene družbe za upravljanje, 2 dovoljenji za opravljanje funkcije člana uprave borze in 2 dovoljenji za opravljanje funkcije člana uprave KDD.

1.5. SOGLASJA K AKTOM LJUBLJANSKE BORZE

Agencija je v letu 1999 potrdila spremembe Statuta Ljubljanske borze in spremembe Pravil in postopkov poslovanja Ljubljanske borze. Glavnina sprememb Pravil in postopkov poslovanja Ljubljanske borze se je nanašala na uvedbo novega trgovalnega in informacijskega sistema Ljubljanske borze, BTS (borzni trgovalni sistem). Uvedba novega sistema je povezana predvsem z večjo zmogljivostjo sistema in s prilagoditvami informacijskega sistema na prehod v leto 2000.

2. NADZOR

2.1. OPRAVLJANJE NADZORA

Agencija je pri dosedanjem delovanju izvajala različne oblike nadzora nad tistimi pooblaščenimi udeleženci trga vrednostnih papirjev, ki jih po predpisih nadzoruje¹, pretežno pa je opravljala dve poglavitni obliki nadzora, in sicer s spremljanjem poročil in obvestil, ki jih prejme od zavezancev k poročanju in drugih oseb, ter z opravljanjem pregledov poslovanja posameznih subjektov.

2.1.1. Spremljanje poročil in obvestil

Spremljanje poročil in obvestil, ki jih Agencija prejme od zavezancev k poročanju in drugih oseb, poteka na treh ravneh (formalni, logični in vsebinski) ter v dveh fazah (ob prejemu in obdelavi poročila in naknadno v primeru sistematičnih nadzorov in kot pomoč oziroma navzkrižna kontrola v zvezi s postopki, povezanimi z opravljanjem pregledov poslovanja).

V prvi fazi se vsa prispela poročila ob prejemu formalno pregledajo in zavedejo v evidenco poročanja, katere namen je zagotoviti popolnost in pravočasnost prejetih poročil. Glede na vrsto poročila se opravijo ustrezne logične kontrole bodisi "ročno" bodisi z računalniško podprtim informacijskim sistemom. Pred vnosom podatkov v informacijski sistem se opravijo tudi občasne vsebinske kontrole poročil in po potrebi, v sodelovanju z zavezancem k poročanju, odpravijo morebitne očitne napake pri poročanju.

V drugi fazi, katere namen je odkriti nepravilnosti pri poslovanju posameznega subjekta, pa potekajo kontrole bodisi kot primerjave v času bodisi kot primerjave med posameznimi subjekti oziroma kot ugotavljanje morebitnih večjih odstopanj v vrednostih, cenah in količinah.

Nadzor s pregledovanjem informacijskih baz je zastavljen za borzno posredniške družbe in družbe za upravljanje, ki morajo redno poročati Agenciji na podlagi zakona in podzakonskih aktov. Nekateri podatki se poročajo dnevno, drugi mesečno, trimesečno, polletno in letno oziroma ob nastanku dogodka, za katerega obstaja obveznost poročanja.

V letu 1996 je bila vzpostavljena neposredna povezava med Agencijo in Ljubljansko borzo za vpogled v borzni informacijski sistem (BIS), v letu 1997 pa še povezava med Agencijo in KDD za vpogled v informacijski sistem KDD (KIS). Obe povezavi omogočata neposreden vpogled v nekatere podatke o opravljanju poslov posameznih pooblaščenih udeležencev na trgu vrednostnih papirjev. Konec leta 1999 je

¹ 210. člen ZTVP-1 daje Agenciji pooblastilo za nadzor tudi nad osebami, ki poleg drugih dejavnosti ali kot edino dejavnost opravljajo storitve v zvezi z vrednostnimi papirji, ne da bi za opravljanje teh storitev pridobile ustrezno dovoljenje oziroma ki objavljajo oglase, s katerimi delajo reklame za storitve v zvezi z vrednostnimi papirji.

Ljubljanska borza zamenjala obstoječi borznoinformacijski sistem (BIS) z novim borznim trgovalnim sistemom (BTS).

Agencija z vzpostavljenimi informacijskimi bazami sistematično pregleduje izpolnjevanje ključnih predpisov o stanju v družbah, ki jih nadzoruje, in o njihovem poslovanju.

Od poročil borzno posredniških družb je Agencija tako obdelala² 3.085 poročil o poslih, ki so jih pooblaščenici udeleženci sklenili zunaj organiziranega trga z vrednostnimi papirji s skupno več kot 56.000 transakcijami z vrednostnimi papirji. Poleg tega je preverila 437 poročil o stanju naložb borzno posredniških hiš, njihovih strank, za katere opravlja storitve posredovanja z vrednostnimi papirji, in strank, za katere borzno posredniška hiša opravlja storitve upravljanja njihovega premoženja.

Izmed poročil, prejetih od družb za upravljanje, je Agencija pregledala in informacijsko obdelala 335 poročil o nakupih in prodajah vrednostnih papirjev s skupaj več kot 3.000 transakcijami vrednostnih papirjev, ki so jih sklenile pooblaščenice investicijske družbe, ter 160 poročil z več kot 2.000 transakcijami z vrednostnimi papirji, ki so jih družbe za upravljanje sklenile za račun vzajemnih skladov, ki jih upravljajo. Poleg tega je bilo preverjenih 892 poročil o transakcijah PID z delnicami in deleži zunaj organiziranega trga s skupaj 1.645 transakcijami. Z informacijsko podporo je bilo logično prekontroliranih 365 poročil PID s skupaj 24.138 zapisi različnih naložb ter 183 poročil vzajemnih skladov s skupaj 7.892 zapisi različnih naložb. Agencija tekoče spremlja tudi poročanje vzajemnih skladov o gibanju vrednosti enote premoženja (3.755 poročil).

2.1.2. Opravljanje pregledov poslovanja

Pregledi poslovanja potekajo s pregledovanjem dokumentacije in poslovanja posamezne družbe, nad katero Agencija opravlja nadzor. Poteka v prostorih subjekta nadzora ali v prostorih Agencije na podlagi predložene dokumentacije, ki jo izrecno zahteva Agencija. Glede na postopek in številno dokumentacijo, ki jo je treba pregledati, so lahko tovrstni postopki nadzora zelo dolgotrajni. Število začelih postopkov tovrstnega nadzora v vseh letih delovanja Agencije je razvidno iz priloge 1.

Podrobneje je postopek opravljanja pregledov poslovanja opredeljen s posebnim pravilnikom o postopku nadzora. Agencija opravlja nadzor na podlagi svojih rednih letnih programov nadzora, na podlagi ugotovitev, izhajajočih iz spremljanja in preverjanja poročil in obvestil, na podlagi pritožb strank ter na podlagi pobud in predlogov drugih udeležencev oziroma institucij.

Večji del vseh pregledov poslovanja je bil opravljen nad borzno posredniškimi družbami. Razlog je iskati v tem, da so investicijski skladi in družbe za upravljanje zavezane k reviziji poslovanja³, ki vsebinsko ne pomeni zgolj revidiranja računovodskih izkazov zavezanca, ampak tudi revidiranje knjigovodske vrednosti

² Podatki zajemajo poročila, ki se nanašajo na leto 1999 in so bila ustrezno obdelana do začetka februarja 2000.

³ Obveznost revidiranja poslovanja borzno posredniških družb je uvedel novi ZTVP-1.

delnice (oziroma enote vzajemnega sklada), ugotavljanje skladnosti poročil in obvestil, s katerimi družba za upravljanje poročila Agenciji oziroma obvešča javnost o poslovanju, revidiranje stanja in delovanja internih kontrol ter izdelavo mnenja s tem, ali so naložbe investicijskega sklada v skladu z določbami ZISDU in v skladu z omejitvami medsebojnih poslov z vrednostnimi papirji.

Od leta 1995 so vsi vzajemni skladi zavezani k reviziji letnega poslovanja, ki jo opravijo pooblaščen revizorji, pooblaščen investicijske družbe pa od leta 1996. S tem je zagotovljen sistematičen nadzor nad ključnimi točkami poslovanja družb v več časovnih presekih med letom. Ključnega pomena je, da so rezultati revizije – to je mnenje revizorja – javno objavljeni, in da so lastniki delnic pooblaščenih investicijskih družb oziroma enot premoženja vzajemnih skladov opozorjeni, da si lahko celotno poročilo ogledajo v prostorih družbe za upravljanje. Tako jim je omogočeno kakovostno informiranje o delu teh družb, ki je podlaga za izvrševanje upravljalških pravic.

Na podlagi ZTVP-1 in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktov bodo tudi borzno posredniške družbe zavezane k reviziji svojega poslovanja, tako da bo zagotovljen sistematičen vsakoletni nadzor nad vsemi tistimi elementi poslovanja, ki so bistvenega pomena za zakonitost in korektnost poslovanja borzno posredniških družb do strank, kar bo omogočalo Agenciji osredotočenje opravljanja pregledov poslovanja borzno posredniških družb v večji meri na redne preventivne preglede posameznih subjektov ter sistematične preglede posameznih vsebinskih sklopov.

Tabela 4: Postopki nadzorov s pregledovanjem dokumentacije in poslovanja posameznih družb v letu 1999

VRSTA PREGLEDA	V POSTOPKU NA DAN 31. 12. 1998	ZAČETI POSTOPKI V LETU 1999	DOKONČANI POSTOPKI V LETU 1999	ŠE V POSTOPKU
Javna ponudba vrednostnih papirjev	0	0	0	0
Borzno posredniške družbe in banke (1)	19	20	35	4
DZU, ki upravljajo PID (2)	1	2	3	0
DZU, ki upravljajo VS (2)	0	1	1	0
Prezemi	1	3	4	0
Ljubljanska borza, d.d.	1	1	2	0
KDD, d.d.	0	1	1	0
SKUPAJ	22	28	46	4

(1) 38 BPD oziroma bank, pregledanih z enim sistemskim pregledom

(2) 22 DZU pregledanih z enim sistemskim pregledom

Agencija je v okviru pregledovanja poslovanja borzno posredniških družb opravljala predvsem sistematične preglede poslovanja, ki so se nanašali na preverjanje splošne urejenosti poslovanja teh družb in na njihovo izpolnjevanje obveznosti do strank, kot so opredeljene z zakonom in podzakonskimi akti. Posebna pozornost je bila namenjena tudi preverjanju poslovanja borzno posredniških družb z denarnimi sredstvi strank in korektnosti postopkov identifikacije pri odpiranju računov strank in pri razpolaganju z vrednostnimi papirji strank.

Agencija je v sodelovanju z Banko Slovenije izvedla sistematični pregled poslovanja nad vsemi bankami, ki imajo dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje poslov z

vrednostnimi papirji, povezan z izpolnjevanjem tehničnih pogojev za hrambo vrednostnih papirjev, izdanih kot pisne listine (trezor).

V borzno posredniških družbah, ki so prenehale poslovati, Agencija posebno skrbno preverja korektnost postopkov v zvezi s prenehanjem poslovanja in prenašanja premoženja strank na druge borzno posredniške družbe.

Delo v nadzoru praviloma opravljajo vsi delavci Agencije oziroma kar 85% vseh zaposlenih v njej. Agencija občasno vključi tudi zunanje sodelavce – revizorje pri pregledovanju posameznih izbranih segmentov družb.

2.1.3. Izrekanje ukrepov nadzora

V letu 1999 je Agencija izdala 13 odredb o odpravi nepravilnosti, za eno družbo je bil začet postopek za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji zaradi neizpolnjevanja kadrovskih pogojev za nadaljnje poslovanje in dejanske prekinitve poslovanja za več kot šest mesecev, eni družbi pa je bil izrečen ukrep odvzema dovoljenja za opravljanje dejavnosti zaradi hujših nepravilnosti pri poslovanju z vrednostnimi papirji.

Odvzemi dovoljenja na podlagi zahtev samih družb so navedeni v poglavjih 1.1.1. in 1.1.2.

2.2. NADZOR NAD JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Agencija v letu 1999 ni izvedla nobenega postopka nadzora nad javno ponudbo vrednostnih papirjev.

2.3. NADZOR NAD POSTOPKI PREVZEMA

Agencija je v letu 1999 opravila tri nadzore nad potekom ponudbe za odkup na podlagi 56. člena ZPre. V postopkih ni bilo ugotovljenih nepravilnosti. Izveden je bil tudi en postopek nadzora zaradi sumov kršitve določb ZPre.

2.4. NADZOR POSLOVANJA BORZNO POSREDNIŠKIH DRUŽB IN BANK

Pooblašчени udeleženci so dolžni mesečno poročati o strukturi svojih naložb in agregatno za naložbe svojih strank ločeno za domači in tuje trge vrednostnih papirjev. Borzno posredniške družbe in banke morajo poročati tudi o poslih izven organiziranega trga, o plačilni nesposobnosti, o statusnih spremembah, o spremembah osnovnega kapitala in o drugih spremembah, ki se vpisujejo v sodni register, nadalje podatke o lastnikih borzno posredniške družbe, o njenih kapitalskih udeležbah v drugih borzno posredniških družbah, podatke o poslovalnicah, o nameravanim poslovanju v tujini in izpolnitvenih pomočnikih v tujini, o pogodbenih partnerjih, ki zanje zbirajo naročila strank, o kadrovski sestavi borzno posredniških družb ter o spremembah splošnih pogojev poslovanja. Borzno posredniške družbe so dolžne predložiti Agenciji tudi (revidirano) letno in polletno poročilo in, če so zavezane h konsolidaciji, tudi konsolidirane računovodske izkaze. Agencija s pregledovanjem teh poročil spremlja stanje v borzno posredniških družbah in bankah, tako status kot opravljanje poslov z vrednostnimi papirji.

Pravkar potekata projekt uvajanja elektronskega poročanja pooblaščenih udeležencev, kar bo bistveno izboljšalo ekonomsko in informacijsko učinkovitost poročanja zavezancev in notranjega nadzora, ter projekt nadgradnje obstoječe baze podatkov.

Notranji nadzor poslovanja pooblaščenih udeležencev se izvaja tudi prek informacijskega sistema Ljubljanske borze in KDD. Do obeh informacijskih sistemov ima Agencija dostop, ki ji omogoča spremljanje sklepanja in poravnave poslov.

2.5. NADZOR POSLOVANJA INVESTICIJSKIH SKLADOV IN DRUŽB ZA UPRAVLJANJE

V letu 1999 se je nadaljeval nadzor poslovanja pooblaščenih investicijskih družb in vzajemnih skladov na podlagi pregleda trimesečnih in mesečnih poročil o poslovanju investicijskih skladov ter dnevni poročil o medsebojnem trgovanju pooblaščenih investicijskih družb, Slovenskega odškodninskega sklada in Kapitalskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Nadzor je zajemal predvsem pregled usklajenosti naložb skladov glede na omejitve, določene z ZISDU.

Drugi del nadzora nad poslovanjem pooblaščenih investicijskih družb se je nanašal na redno mesečno poročanje in obveščanje javnosti o poslovanju investicijskih skladov. Zajemal je pregled podatkov o osebah, povezanih z družbo za upravljanje, in o povezanih imetnikih investicijskih kuponov vzajemnih skladov, prav tako pa tudi sprotno spremljanje poročanja o drugih dejstvih in dogodkih, ki so bili pomembni za poslovanje vzajemnih skladov in pooblaščenih investicijskih družb (seje odborov

investitorjev vzajemnih skladov, seje nadzornih svetov in skupščine pooblaščenih investicijskih družb, spremembe statotov in pogodb o upravljanju pooblaščenih investicijskih družb ipd.).

Del nadzora nad poslovanjem investicijskih skladov in družb za upravljanje se je izvajal s pregledom trgovanja skladov z vrednostnimi papirji na borzno-informacijskem sistemu Ljubljanske borze in v informacijskem sistemu KDD. Nekateri posli so bili podrobneje obravnavani v okviru nadzora s pregledovanjem dokumentacije in poslovanja v posameznih družbah.

2.6. NADZOR NAD POSLOVANJEM KDD

Nadzor delovanja KDD temelji na notranjem nadzoru. Poteka na podlagi sistema tekočega poročanja o poslovnih zadevah KDD prek pisnih poročil, ki jih KDD posreduje Agenciji, in s spremljanjem informacij o izdajateljih, vrednostnih papirjih, članih, preknjižbah in poravnavi po neposredni računalniški povezavi z informacijskim sistemom KDD. Tako Agencija nadzira učinkovitost samoregulacije KDD in spremlja trg vrednostnih papirjev v celoti.

2.7. NADZOR NAD POSLOVANJEM LJUBLJANSKE BORZE

Nadzor delovanja borze vrednostnih papirjev temelji na notranjem nadzoru, ki se izvaja predvsem s pregledovanjem poročil, ki jih Ljubljanska borza posreduje Agenciji, in s spremljanjem trgovanja prek borznega trgovalnega sistema. S podatki Ljubljanske borze je Agenciji omogočeno dnevno spremljanje dogajanja na organiziranem trgu in aktivnosti članov Ljubljanske borze. Dodatno Ljubljanska borza pripravlja mesečne, polletne in letne statistične podatke in poročila o organiziranem trgu. Ljubljanska borza obvešča Agencijo še o sprejemanju novih članov, o odpravljanju članstva, o pooblaščenih borznih posrednikih, o sprejetju vrednostnih papirjev v borzno kotacijo in umiku iz nje, o postopkih pred častnim razsodiščem ter ukrepih, izrečenih izdajateljem in članom. Tako spremlja učinkovitost samoregulacije Ljubljanske borze.

2.8. NADZOR NAD POOBLAŠČENIMI UDELEŽENCI V ZVEZI S PROBLEMATIKO LETA 2000

V zvezi z mednarodnimi dejavnostmi glede informacijskega prehoda v leto 2000 je Agencija v skladu s priporočili IOSCO-a (International Organisation of Securities

Commissions) pregledala, kako so informacijski sistemi pripravljene na problematiko leta 2000 v vseh borzno posredniških družbah, bankah, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji, ter družbah za upravljanje. Prav tako je preverila stanje tehnične usposobljenosti ob tej problematiki tudi glede informacijskih sistemov Ljubljanske borze in KDD.

Namen tega specifičnega nadzora je bil zlasti na podlagi prejete dokumentacije presoditi, ali so postopki in aktivnosti nadzorovanega subjekta ustrezni in ali je torej možno domnevati, da je posamezen subjekt prilagodil informacijski sistem na prihod leta 2000 in opravil osnovne zaščitne ukrepe. Pri tistih nadzorovanih subjektih, pri katerih na podlagi poslanih dokumentacij ni bilo možno ugotoviti, da so bili izvršeni ustrezni postopki prilagoditve informacijskega sistema na leto 2000, je Agencija za dodatne postopke nadzora teh subjektov vključila zunanje strokovnjake – pooblaščenega revizorja informacijskih sistemov. Revizor je opravil postopke v zvezi z ugotavljanjem pripravljenosti subjektov nadzora na problematiko leta 2000 v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi ter stališčem do revidiranja, ki se nanaša na reševanje omenjenega problema. V primerih, ko dodatno zahtevana in prejeta dokumentacija ni zadostovala za ugotovitev pripravljenosti, je pooblaščen revizor sodeloval na predstavitev o pripravljenosti na leto 2000 s predstavniki posameznih subjektov.

Na podlagi prejete dokumentacije in dodatnih informacij v okviru postopkov nadzora je pooblaščen revizor za vse nadzorovane subjekte podal mnenje, da so bili opravljeni ukrepi, ki jih je ob presoji s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika treba izvesti za pripravo informacijskih sistemov na problematiko leta 2000.

3. POSTOPKI PRED SODIŠČI V ZVEZI Z DELOM AGENCIJE

V letnem poročilu za leto 1998 je podrobneje opisan postopek za presojo ustavnosti in zakonitosti posameznih določb ZTVP in ZISDU, v katerem je Ustavno sodišče Republike Slovenije s sklepom 4. 2. 1999 zavrglo oziroma zavrnilo pobudo družbe Divida, upravljanje investicijskih skladov, d.d., Ljubljana, medtem ko o pobudi za presojo ustavnosti četrtega in petega odstavka 139. člena ZISDU družbe za upravljanje A Trust, d.d., Velenje, Ustavno sodišče Republike Slovenije še ni odločilo.

Prav tako je že v prejšnjem poročilu podrobneje opisana odločitev Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, ki je s sklepom 29. 1. 1999 delno zavrnilo pritožbo DZU Nika, d.d., Brežice, kot neutemeljeno v delu, ki se nanaša na začasno prepoved upravljanja pooblaščenih investicijskih družb, in izpodbijano odločbo Agencije v tem delu potrdilo, hkrati pa pritožbi ugodilo in odločbo Agencije razveljavilo v delu, ki se nanaša na začasno prepoved upravljanja vzajemnih skladov. Agencija je nadalje z

odločbo DZU Nika odvzela dovoljenje za opravljanje dejavnosti upravljanja investicijskih skladov in posebno dovoljenje za upravljanje pooblaščne investicijske družbe, ki jo je Vrhovno sodišče Republike Slovenije s sklepom 3. 3. 1999 potrdilo.

3.1. POSTOPKI PRED VRHOVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE

3.1.1. Comet

V postopku poskusa prevzema družbe Swaty, tovarna umetnih brusov, d.d., Maribor (v nadaljevanju: družba Swaty), s strani družbe Comet, umetni brusi in kovine, d.d., Zreče (v nadaljevanju: družba Comet), je Agencija na podlagi ZPre izdala več odločb, ki so bile po pritožbah udeležencev predmet preizkusa na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Odločbe Agencije in odločitve Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, z izjemo zadnje sodne odločitve, so navedene že v poročilu o delu Agencije za leto 1998.

Agencija je 20. 5. 1999 prejela zadnji sklep Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v predmetni zadevi. Z njim je zavrnilo pritožbo družbe Swaty in potrdilo odločbo Agencije, s katero je ta ugotovila, da je družba Comet dala ponudbo za odkup delnic družbe Swaty v skladu z Zakonom o prevzemih in zavrnila zahtevo družbe Comet za izdajo dovoljenja za ponudbo za odkup delnic družbe Swaty.

3.1.2. Nika BPD

Agencija je družbi NIKA BPD, d.d., Brežice (v nadaljevanju: družba NIKA BPD), v letu 1997 izdala odločbo, s katero je ugotovila, da je huje kršila predpise o poslovanju z vrednostnimi papirji s tem, ko je posredno in neposredno opravila dvanajst poslov z delnicami, ki so bile sprejete v borzno kotacijo, z namenom uravnavanja cen vrednostnih papirjev, nadalje s tem, da je opravila šest navideznih poslov z vrednostnimi papirji, in s tem, da je odprla račune vrednostnih papirjev in izvrševala naloge za preknjižbe vrednostnih papirjev, ne da bi preverila identiteto stranke, za katero je odprla račun vrednostnih papirjev in izvršila njihovo preknjižbo. Z isto odločbo je Agencija odredila javno objavo, da je družba NIKA BPD z navedenimi dejanji huje kršila predpise o poslovanju z vrednostnimi papirji. Zoper to odločbo Agencije je družba NIKA BPD vložila pritožbo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, o kateri je slednje odločilo 16. 4. 1999.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je pritožbi delno ugodilo in odločbo Agencije razveljavilo v delu, ki se nanaša na opravljanje navideznih poslov z vrednostnimi papirji. Izpodbijano odločbo Agencije je Vrhovno sodišče Republike Slovenije potrdilo v delu, ki se nanaša na posredno in neposredno opravljanje poslov z delnicami z namenom uravnavanja cen vrednostnih papirjev, odpiranje računov

vrednostnih papirjev in izvrševanje nalogov za preknjižbe vrednostnih papirjev brez preverjanja identitete stranke.

Družbi NIKA BPD je Agencija v letu 1999 izrekla ukrep odvzema dovoljenja za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji zaradi hujše kršitve predpisov o poslovanju z vrednostnimi papirji, ki jo je storila s tem, da stranki ni nakazala kupnin, ki jih je prejela od prodaj vrednostnih papirjev, izvršenih za račun stranke. Pritožbo družbe NIKA BPD zoper obravnavano odločbo Agencije je Vrhovno sodišče Republike Slovenije zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo predmetno odločbo Agencije.

3.1.3. Mercator

Agencija je na podlagi ZPre družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana, izdala dovoljenje za ponudbo za odkup delnic družbe Emona Merkur, trgovina na drobno d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: družba Emona Merkur). Zoper dovoljenje Agencije je družba Emona Merkur vložila ugovor, a ga je Agencija zavrnila kot neutemeljenega. Zoper odločbo Agencije o zavrnitvi ugovora je družba Emona Merkur vložila pritožbo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Še pred njegovo odločitvijo o pritožbi družbe Emone Merkur je Vlada Republike Slovenije zavrnila izdajo dovoljenja k nameravanem prevzemu, zaradi česar je Agencija z odločbo ugotovila, da je ponudba za odkup neuspešna.

Pritožbo Emone Merkur je Vrhovno sodišče Republike Slovenije nato zaradi pomanjkanja pravnega interesa zavrglo. Odločba Agencije o neuspešnosti ponudbe za odkup je bila namreč v času odločanja sodišča že pravnomočna.

3.2. POSTOPKA PRED OKROŽNIM SODIŠČEM V LJUBLJANI

3.2.1. Vlagatelji v vzajemne sklade Proficie Dadas

Določeni vlagatelji v vzajemne sklade Proficie Dadas, d.o.o., Maribor, tožijo Republiko Slovenijo in Agencijo za plačilo odškodnine zaradi škode, ki naj bi jim bila povzročena z ravnanjem Agencije, za katerega zatrjujejo, da naj bi bilo nezakonito. Agencija je na obe tožbi vlagateljev odgovorila in med drugim navedla, da njeno ravnanje ni bilo protipravno, kar dokazujejo odločbe Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Poleg tega je treba po mnenju Agencije vzroke za škodo, ki so jo utrpeli tožniki, iskati v nepravilnem poslovanju Proficie Dadas, d.o.o., Maribor.

3.2.2. Pivovarna Union

Pivovarna Union, d.d., Ljubljana, je po sklenitvi izvensodne poravnave z Agencijo glede vračila preveč plačane takse za odločanje Agencije umaknila tožbo zoper njo, zaradi česar je sodišče postopek ustavilo.

4. PRIPRAVA PODZAKONSKIH AKTOV

4.1. PODZAKONSKI AKTI

Agencija je v letu 1999 sprejela tri spremembe oziroma dopolnitve podzakonskih aktov, in sicer:

- spremembe in dopolnitev Tarife o taksah in nadomestilih za odločanje o zahtevah za izdajo dovoljenj, soglasij in drugih zadevah (Uradni list RS, št. 63/99), na podlagi katere se takse za izdane odredbe in odločbe v postopku nadzora ne zaračunajo;
- spremembe in dopolnitve Sklepa o opravljanju poslov z vrednostnimi papirji (Uradni list RS, št. 50/99), sprejete v zvezi z novim ZDP, kjer so podrobneje določeni odnosi med stranko in pooblaščenim udeležencem, ki za stranko izvršuje posle v tujini, nadalje poročanje o nameravanem izvrševanju poslov v tujini in poročanje o naložbah pooblaščenega udeleženca ter agregatnih naložbah njegovih strank na gospodarjenju in posredovanju v vrednostne papirje, pridobljene v tujini;
- spremembe in dopolnitve Sklepa o vsebini letnega in polletnega poročila o poslovanju investicijskega sklada (Uradni list RS, št. 92/99, 110/99), ki se nanašajo na računovodske rešitve pri vrednotenju delnic, ki niso uvrščene na organizirani trg, in obveznic, katerih imetniki so (pooblaščne) investicijske družbe. Spremembe se nanašajo tudi na opredelitev pojma skupno ovrednotenje.

Na podlagi določb ZISDU je Agencija na novo sprejela Sklep o določitvi pogojev v zvezi z naložbami investicijskih skladov v vrednostne papirje tujih izdajateljev (Uradni list RS, št. 84/99, 86/99 - popravek). Sklep določa, kateri vrednostni papirji tujih izdajateljev so dopustna naložba investicijskih skladov in katere pogoje mora izpolniti investicijski sklad, da lahko svoja sredstva nalaga v vrednostne papirje tujih izdajateljev.

Na podlagi ZNVP je Agencija sprejela tudi Tarifo za nadomestila za storitve v zvezi z nematerializiranimi vrednostnimi papirji (Uradni list RS, št. 24/2000), ki določa najvišjo tarifo, ki jo lahko člani KDD oziroma KDD zaračunavajo strankam za storitve odpiranja in vodenja računov nematerializiranih vrednostnih papirjev, za storitve preknjižb med računi in za vpogled v delniško knjigo in register imenskih

vrednostnih papirjev, ter najvišjo tarifo, ki jo lahko KDD zaračunava izdajateljem vrednostnih papirjev za izdajo in vodenje registra imetnikov vrednostnih papirjev. Vlada Republike Slovenije je k navedeni tarifi dala soglasje 9. 3. 2000.

Na podlagi 407. člena ZTVP-1 so z dnem uveljavitve tega zakona prenehali veljati podzakonski predpisi, ki jih je Agencija že izdala na podlagi ZTVP. Kljub temu, da so bili podzakonski predpisi na podlagi ZTVP-1 objavljeni 27. 1. 2000 (Uradni list RS, št. 6/00), je bila večina dela, potrebnega za pripravo 24 podzakonskih aktov (seznam predpisov je v prilogi 2), opravljena v letu 1999 po sprejetju ZTVP-1. Agencija je na podlagi ZTVP-1 sprejela tudi Tarifo o taksah in nadomestilih, ki določa višino taks za odločanje o posamičnih zadevah ter za izdajo izpisov iz javnih registrov ter nadomestil za opravljanje nadzora, h kateri je Vlada Republike Slovenije dala soglasje 25.5.2000.

4.2. PRIPRAVA NOVIH ZAKONOV IN PREDLOGI ZA SPREMEMBO ZAKONOV

Agencija je sodelovala pri pripravi predlogov zakonov, povezanih s svojim delovnim področjem, in sicer pri pripravi ZTVP-1, ZNVP, ZDP in njegovih podzakonskih predpisov, spremembi ZISDU ter pri pripravi tez za spremembe in dopolnitve tega zakona, ZPSPID, ZPIZ-1, tezah za pripravo Zakona o preprečevanju pranja denarja in Pravilnika o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov.

5. VODENJE REGISTROV IN DRUGIH JAVNIH PODATKOV TER OBVEZNE OBJAVE JAVNIH DRUŽB

5.1. JAVNI REGISTRI

ZTVP je v 26. členu nalagal Agenciji vodenje registra izdanih dovoljenj za javno ponudbo, registra prospektov in registra vrednostnih papirjev, izdanih na podlagi javne ponudbe. Omenjeni registri so bili dostopni javnosti. Na podlagi 71. člena ZTVP-1 Agencija vodi register izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje, registri, ki jih je vodila doslej, pa bodo vključeni v nove registre.

Na podlagi 145. člena ZTVVP je Agencija izdala Sklep o obveščanju o poslih z vrednostnimi papirji, ki jih sklepajo osebe, ki imajo dostop do notranjih informacij, in o dostopnosti teh podatkov (Uradni list RS, 30/96). Z navedenim sklepom se je Agencija obvezala voditi register o poslih, ki so predmet poročanja. Z uveljavitvijo ZTVVP-1 ti podatki nimajo več narave javnega registra.

A. Register izdanih dovoljenj

vsebuje naziv izdajatelja vrednostnega papirja, nominalno vrednost posameznega vrednostnega papirja, vrsto vrednostnega papirja in datum izdaje dovoljenja.

B. Register prospektov

vsebuje seznam in posnete prospekte izdajateljev vrednostnih papirjev na podlagi javne ponudbe.

C. Register vrednostnih papirjev

vsebuje matično številko in naziv izdajatelja vrednostnega papirja, oznako vrednostnega papirja, ISIN oznako vrednostnega papirja, podatek o številu vrednostnih papirjev, nominalni vrednosti in skupni nominalni vrednosti.

D. Register o poslih insiderjev

vsebuje podatke o poslih z vrednostnimi papirji, ki jih sklepajo osebe, ki imajo dostop do notranjih informacij: ime ali podjetje zavezanca, vrednostni papir, količina, cena, skupna vrednost posla in datum transakcije. V register javno dostopnih podatkov se vpisujejo podatki o poslih, ki so bili sklenjeni najmanj 45 dni pred vpisom.

Leta 1999 so se nadaljevale aktivnosti v zvezi z vzpostavitvijo omenjenih registrov v elektronski obliki.

5.2. OBJAVE PODATKOV O POSLOVANJU JAVNIH DRUŽB

Poleg javnih registrov so določeni tudi načini objave za investitorje pomembnih podatkov o poslovanju javnih družb:

1. Javna družba je dolžna dostaviti Agenciji revidirano letno, družbe, katerih delnice so uvrščene v kotacijo na Ljubljanski borzi, pa tudi polletno (lahko nerevidirano) poročilo in zagotoviti njegovo javno dostopnost. V letu 1999 je Agencija prejela 126 letnih poročil javnih družb za obdobje od 1. 1. 1998 do 31. 12. 1998 in 50 polletnih poročil javnih družb za obdobje od 1. 1. 1999 do 30. 6. 1999.
2. 66. člen ZPre (oziroma 66. člen ZTVVP-1) nalaga javnim družbam obveznost obveščanja javnosti o vseh poslovnih dogodkih, ki bi lahko pomembneje

vplivali na ceno vrednostnega papirja. Za določitev postopka objave je sicer pristojna borza, ki odobrava obvestila izdajateljev, katerih vrednostni papirji so uvrščeni v kotacijo (A ali B), na dan objave pa so izdajatelji dolžni obvestilo posredovati tudi Agenciji. V letu 1999 je ta prejela 113 obvestil o pomembnih poslovnih dogodkih.

3. Oseba, ki posredno ali neposredno pridobi 5% vseh delnic oziroma drugih vrednostnih papirjev izdajatelja, ki zagotavljajo glasovalno pravico, ter vsakih nadaljnjih 5% navedenih vrednostnih papirjev (kvalificiran delež) mora o tem obvestiti izdajatelja vrednostnih papirjev in Agencijo v treh delovnih dneh od dneva pridobitve kvalificiranega deleža. Izdajatelj, ki je prejel omenjeno obvestilo, pa ga mora objaviti v treh delovnih dneh po prejemu (64. člen ZPre). Agencija je v letu 1999 prejela 187 tovrstnih obvestil.

6. SODELOVANJE AGENCIJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI

6.1. STIKI Z JAVNOSTJO

Pri opravljanju svojih nalog in pristojnosti Agencija deluje z namenom zagotoviti pregledna pravila delovanja trga vrednostnih papirjev in ustvariti zaupanje vlagateljev v te trge.

Zaradi izpolnjevanja te naloge se je Agencija pogosto odzivala javnosti, in sicer tako širši kot posameznim investitorjem ali finančnim organizacijam na trgu vrednostnih papirjev, zlasti takrat, ko se je pokazala potreba po dodatnih pojasnilih določb navedenih zakonov ali po opozorilih strokovni javnosti z namenom zagotoviti poslovanje v skladu s predpisi.

Agencija je konec leta 1999 pripravila tiskovno konferenco, katere namen je bil predstaviti javnosti njeno delo v tekočem letu. Tudi sicer je med letom dajala občilom razne odgovore in pojasnila ter obvestila za javnost.

Obvestila za javnost, sporočena občilom v letu 1999, so se nanašala na:

- odločitev Vrhovnega sodišča Republike Slovenije o pritožbi družbe Nika BPD, d.d., Brežice, zoper odločbo Agencije o začasni prepovedi upravljanja pooblaščenih investicijskih družb Nika PID, Nika PID 1 in Nika PID 2 ter vzajemnih skladov Miha, Nika delniški in Nika SPD,
- odločitev Vrhovnega sodišča Republike Slovenije o pritožbi družbe Nika DZU, d.d., Brežice, zoper odločbo Agencije o odvzemu dovoljenja za opravljanje

- dejavnosti upravljanja investicijskih skladov in posebnega dovoljenja za upravljanje pooblaščenih investicijskih družb,
- sklep Agencije o prenosu upravljanja vzajemnih skladov Nika delniški, Nika Miha in Nika SPD na družbo za upravljanje KBM Infond, d.o.o., Maribor,
 - javno objavo (v skladu s sklepom Vrhovnega sodišča Republike Slovenije 16. 4. 1999), da je Nika BPD, d.d., Brežice, huje kršila predpise o poslovanju z vrednostnimi papirji,
 - prekinitev postopka odločanja Agencije o uspešnosti ponudbe za odkup v zadevi prevzema Kovinotehne, d.d, Celje, s strani Merkurja, d.d., Naklo, do izdaje dovoljenja Vlade Republike Slovenije.

Agencija je pojasnjevala in odgovarjala tudi na posamezna konkretna vprašanja investorjev oziroma občanov, udeležencev na trgu in drugih institucij. Udeležencem na trgu vrednostnih papirjev, javnim družbam in družbam za upravljanje ter investicijskim skladom je posredovala tudi stališča strokovnega sveta oziroma pojasnila nekaterih določb ZTVP oziroma ZTVP-1, ZISDU, ZPre ter podzakonskih predpisov.

6.2. SODELOVANJE Z DOMAČIMI INSTITUCIJAMI

Agencija pri svojem delu redno sodeluje s pristojnimi ministrstvi, zlasti z Ministrstvom za finance, Ministrstvom za ekonomske odnose in razvoj, Banko Slovenije, Slovenskim institutom za revizijo, Združenjem članov borze vrednostnih papirjev, Združenjem družb za upravljanje investicijskih skladov ter drugimi institucijami.

Aktivno je vključena tudi v delovne skupine za usklajevanje domače zakonodaje na področju investicijskih storitev na trgu vrednostnih papirjev s pravno ureditvijo Evropske unije, kar je podrobneje opisano v naslednjem poglavju.

V okviru združevanja nadzornih organizacij s področja trga vrednostnih papirjev, zavarovalništva in bančništva je bil sprejet Pravilnik o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov (Uradni list RS, št. 55/99) z namenom okrepiti medsebojno sodelovanje posameznih nadzornikov in tako zagotoviti učinkovit nadzor nad vsemi segmenti finančnega trga. Pravilnik določa vsebino in način sodelovanja Banke Slovenije z Ministrstvom za finance in Agencijo na vseh področjih, ki so po vsebini skupna nadzornim organom (npr. pri izmenjavi in posredovanju podatkov, potrebnih za odločanje o posamičnih zadevah, pri organizaciji skupnih pregledov, pri obveščanju o nepravilnostih itd.) in je v ta namen ustanovljeno posebno koordinacijsko telo kot tudi komisija za medsebojno sodelovanje.

Agencija je na podlagi navedenega pravilnika sklenila sporazum o sodelovanju z Banko Slovenije, ki podrobneje določa vsebino in način medsebojnega sodelovanja

ter posredovanja podatkov. Prav tako je v fazi podpisa tudi sporazum o sodelovanju z Uradom oziroma Agencijo za zavarovalni nadzor.

6.3. PODROČJE MEDNARODNEGA SODELOVANJA

V letu 1999 se je še okrepilo sodelovanje z mednarodnimi institucijami, od katerih je najpomembnejša organizacija IOSCO (International Organization of Securities Commissions). Agencija je njena redna članica od leta 1996. Predstavniki Agencije so se v letu 1999 udeležili redne letne konference v Lizboni, srečanja držav razvijajočih se trgov (»Emerging Markets Committee«) ter regionalnih srečanj evropskega komiteja.

Na omenjenih sestankih so države članice podprle nadaljnje delo pri že definiranih projektih delovnih skupin in predlagale nekatere nove mandate. Agencija se še ni zavezala k rednemu članstvu v nobeni izmed delovnih skupin, vendar je posredno sodelovala pri njihovem delu. Poleg udeležb na mednarodnih srečanjih, kjer je možna neposredna izmenjava izkušenj med predstavniki držav članic, je običajna oblika sodelovanja med nadzorniki trga kapitala tudi posredovanje informacij v obliki odgovorov na vprašalnike in ankete, ki jih pripravijo nosilci posameznih projektov v okviru delovnih skupin.

V letu 1999 je Agencija odgovorila na 15 vprašalnikov (med njimi jih je bilo 7 s področja dela in pristojnosti IOSCO). Najpomembnejši so se nanašali na:

- pregled uporabe mednarodnih računovodskih standardov v Sloveniji;
- podroben pregled vsebine prospekta za javno ponudbo vrednostnih papirjev in ugotavljanje pomanjkljivosti v zakonodaji (Disclosure Standards for Cross Border Offerings and Initial Listings by Foreigners);
- vloga in pomen Emerging Markets Committeeja v okviru IOSCO;
- možnosti prostega pretoka kapitala (po ZTVP in ZDP);
- možnosti ukrepanja Agencije v postopkih nadzora nad udeleženci trga kapitala (Police Competencies of Securities Commissions);
- pristojnosti Agencije pri nadzoru trgovanja na podlagi notranjih informacij;
- študija CEPS (Centre for European Policy Studies - Bruselj) o stanju nadzora v finančnem sektorju držav Srednje in Vzhodne Evrope;
- ugotavljanje profesionalnosti udeležencev trga vrednostnih papirjev (glede zahtevane izobrazbe, strokovnih izpitov, poklicne etike, nadzora nad poslovanjem in rednim strokovnim izpopolnjevanjem udeležencev trga vrednostnih papirjev);
- kodeks transparentnosti v denarni in finančni politiki.

V letu 1999 je Agencija sodelovala še pri izvedbi 7 študij in analiz institucij, kot sta na primer Svetovna banka in Mednarodni denarni sklad. S pripravo pisnega gradiva o stanju na trgu vrednostnih papirjev in natančnejšim opisom sistema nadzora in z osebno predstavitvijo organizacije, nalog in pristojnosti institucije so predstavniki

Agencije sodelovali pri rednem letnem obisku misije Mednarodnega denarnega sklada v novembru 1999.

Ustaljena praksa držav članic IOSCO je neformalna izmenjava informacij in izkušenj, predvsem pa pregled stanja na področju veljavne zakonodaje ob konkretnih vprašanih posameznih regulatorjev. V letu 1999 Agencija ni le odgovarjala na prošnje drugih nadzornikov, temveč je izkoristila možnost učinkovite izmenjave informacij v primeru priprave obsežnega podzakonskega akta na področju licenciranja borznih posrednikov. Na prošnjo Agencije je odgovorilo 30 članic IOSCO.

Med najpomembnejše in najobsežnejše delovno področje sodijo tudi naloge, povezane z vključevanjem Republike Slovenije v Evropsko unijo. Agencija je članica dveh delovnih skupin za pogajanja o vstopu v Evropsko unijo; 3 – prost pretok storitev, 4 – prost pretok kapitala.

Pogajalska izhodišča za obe področji so sprejeta, zato se je dejavnost delovnih skupin v drugi polovici leta 1999 usmerila k spremljanju uresničevanja zastavljenih ciljev; v tej fazi priprave na vstop v Evropsko unijo je treba zagotoviti izpolnjevanje zavez, to pomeni pravočasno in ustrezno sprejemanje potrebnih zakonov in podzakonskih predpisov.

Z delom omenjenih dveh skupin za pogajanja o vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo so povezane tudi aktivnosti spremljanja izpolnjevanja zavez iz državnega programa Republike Slovenije za prevzem pravnega reda Evropske unije. Najbolj natančen in poglobljen način ugotavljanja usklajenosti domače zakonodaje z direktivami Evropske unije je izdelava tako imenovanih tabel skladnosti (harmonogrami). V letu 1999 je Agencija izdelala natančen pregled usklajenosti z direktivo 98/26/EC na področju dokončnosti poravnave iz poslov z vrednostnimi papirji.

Konec leta 1998 je Ministrstvo za zunanje zadeve skladno s pooblastili Vlade Republike Slovenije pričelo spremljati dejavnosti, povezane z Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD). Septembra 1999 je bil sklican drugi sestanek vseh ministrstev, Banke Slovenije, Urada za makroekonomske analize in razvoj, Agencije in drugih institucij z namenom organiziranja enotnega nastopa državnih institucij pri vključevanju v delovna telesa OECD. Vlada Republike Slovenije je novembra 1999 imenovala medresorsko delovno skupino za sodelovanje Republike Slovenije z OECD, katere članica je tudi Agencija.

Predstavniki Agencije se je udeležil prvega srečanja regulatorjev trga kapitala držav jugovzhodne Evrope v Bolgariji. Države tega dela Evrope poskušajo zaradi skupnih interesov in podobnih razvojnih problemov na trgu kapitala organizirati regionalno združenje regulatorjev. Slovenija je kot ena najnaprednejših držav v tej skupini kandidatka za vstop v Evropsko unijo povabljen, da s svojimi izkušnjami sodeluje kot voditeljica ene izmed delovnih skupin oziroma da je aktivna pri delu drugih skupin. Države udeležence so za bodoče delo predlagale delovne skupine na naslednjih področjih: izmenjava javnih in nejavnih informacij, licenciranje udeležencev trga vrednostnih papirjev s postopnim medsebojnim priznavanjem licenc v državah regionalnega združenja ter harmonizacija nacionalnih zakonodaj s poudarkom na ugotavljanju usklajenosti zakonodaj posamičnih članic z direktivami Evropske unije.

Agencija se v prvi fazi ni aktivno vključila v delo oblikovanih delovnih skupin združenja. Njene prednostne naloge so bile v drugi polovici leta 1999 usmerjene predvsem v pripravo podzakonskih predpisov Agencije na podlagi ZTVP-1.

V letu 1999 se je pričela dogovarjati o konkretnjših oblikah sodelovanja z drugimi tujimi regulatorji trga kapitala. Sklepanje uradnih dogovorov o sodelovanju in izmenjavi informacij (tako imenovani Memorandum of Understanding) je olajšal ZTVP-1, ki v osmem poglavju obravnava sodelovanje Agencije z drugimi nadzornimi organi in organi evropske skupnosti. Pripravljeni so osnutki memorandumov za Poljsko, Češko, Avstrijo in Italijo.

Predstavniki Agencije so se v letu 1999 udeležili naslednjih izobraževanj oziroma srečanj v tujini:

- letne konference IOSCO v Lizboni (maj);
- srečanja IOSCO Emerging Markets Committeeja v New Delhiju (november);
- izobraževanja IOSCO v Montrealu (september);
- srečanja predstavnikov IOSCO evropskega regionalnega komiteja v Krakovu (september) in v Varšavi (april);
- srečanja petih predsednikov Agencij/Komisij v Varšavi (januar);
- SEC seminarja »Review of Issuer Disclosure Documents (junij);
- seminarja US Commodity Futures Trading Commission v Chicagu (oktober);
- konference na Georgetown University v Washingtonu (september).

7. KADROVSKE, ORGANIZACIJSKE IN DRUGE SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMATIKA

7.1. KADROVSKE, ORGANIZACIJSKE IN DRUGE SPLOŠNE ZADEVE

7.1.1. Kadrovske zadeve

Agencija je z namenom, da bi se kadrovsko okrepila, v sredstvih javnega obveščanja aprila 1999 objavila vabilo k sodelovanju za diplomirane ekonomiste in diplomirane pravnike. Agencija je prejela 85 prijav za diplomirane ekonomiste in 16 prijav za diplomirane pravnike, pri čemer so bili z ožje izbranimi kandidati opravljeni tudi informacijski pogovori. V letu 1999 se je pri Agenciji na novo zaposlilo 5 delavcev (univerzitetni diplomirani inženir računalništva in informatike, 2 univerzitetna diplomirana ekonomista in 2 univerzitetna diplomirana pravnik), delovno razmerje pa je prenehalo 3 zaposlenim (univerzitetnemu diplomiranemu ekonomistu, univerzitetnemu diplomiranemu inženirju elektrotehnike, univerzitetnemu diplomiranemu inženirju matematike).

Zlasti zaradi sprememb temeljne zakonodaje, povezane z delom in poslovanjem Agencije, in tudi zaradi nenehne potrebe po strokovnem usposabljanju in izpopolnjevanju so se zaposleni udeleževali različnih strokovnih srečanj in seminarjev. Z izobraževanjem na 25 seminarjih so dopolnili znanje na različnih področjih dela Agencije (prevzemi in združitve, trg kapitala, pokojninski skladi, seminar ZDU – GIZ ...). Sodelovali so tudi na seminarjih s finančno - računovodskega področja (uvedba DDV, novega zakona o računovodstvu, mednarodni računovodski standardi ...).

7.1.2. Organizacijske zadeve

Zaradi zaposlitve novih kadrov je Agencija morala najeti dodatne pisarniške prostore in urediti razmerja z novimi najemodajalci ter zagotoviti druge razmere za nemoteno delo.

Za nameravani nakup poslovnih prostorov je izvedla javni razpis, v okviru katerega so zaposleni pripravili obsežno razpisno dokumentacijo. Zaradi neuspelega prvega javnega razpisa (samo ena ponudba) je Agencija izbrala najugodnejšega ponudnika šele na podlagi ponovljenega javnega razpisa in z njim sklenila kupoprodajno pogodbo za nakup poslovnih prostorov na Poljanskem nasipu 6, Ljubljana.

V zvezi z načrtovano selitvijo v nove poslovne prostore je Agencija konec leta 1999 objavila javni razpis za nakup pisarniškega pohištva. Zaposleni so tudi za ta javni razpis pripravili razpisno dokumentacijo in kupoprodajno pogodbo, ki je bila z najugodnejšim ponudnikom sklenjena februarja 2000.

7.1.3. Druge splošne zadeve

V skladu z 290. členom ZTVP-1 določa podrobnejšo notranjo organizacijo in poslovanje Agencije njen poslovnik. Pretežna dela v zvezi s pripravo novega poslovnika so bila opravljena že 1999., sprejet pa je bil 27. 1. 2000. Poslovnik določa reorganizacijo strokovnih služb Agencije, in sicer je organiziranih osem sektorjev (pravni sektor, sektor trga vrednostnih papirjev, sektor investicijskih skladov, sektor pokojninskih skladov, sektor za nadzor, sektor za mednarodno sodelovanje, sektor za informatiko, splošni sektor), predvidena pa je tudi možnost oblikovanja manjših notranjeorganizacijskih enot (oddelkov, služb). Prav tako določa nove nazive vodilnih delavcev (pomočnik direktorja, svetovalec Agencije in svetovalec direktorja), reorganizacijo in vrednotenje delovnih mest pa bo urejal novi pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

Zaradi spremembe predpisov na področju splošnega poslovanja Agencije so bile opravljene priprave na prilagoditev novemu načinu vodenja računovodstva in v okviru tega na pripravo novega internega pravilnika o računovodstvu. Z uveljavitvijo Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99) mora namreč Agencija od 1. 1. 2000 voditi poslovne knjige in izdelati letna poročila v skladu z novim enotnim kontnim načrtom ter drugimi novimi podzakonskimi akti na področju računovodstva.

7.2. INFORMACIJSKI SISTEM

Agencija zajema celo vrsto podatkov, ki se delno avtomatično zajemajo v njeno podatkovno bazo, določene podatke pa je treba ročno vnašati in tudi sprotno kontrolirati. Podatkovna baza kot jedro informacijskega sistema je bila organizirana in izdelana skozi projekt razvoja informacijskega sistema po pogodbi z podjetjem Neosys, d.o.o. V letu 1999 je bil ta projekt uspešno končan, vendar se zaradi nenehnih sprememb kaže potreba po določenih popravkih oziroma dodelavah, ki so bile v manjši meri opravljene v tem letu. Glede na pripravljene analize oziroma specifikacije bodo spremembe dokončane v letu 2000.

Glede na potrebe po dodatnih analizah in iskanju ustreznih informacij, ki niso bile predvidene v projektu razvoja informacijskega sistema, je Agencija z ustreznimi programskimi orodji prevzela podatkovno strukturo za razvoj svojih vzporednih programov.

V letu 1999 so bili v okviru sektorja za informatiko izdelani novi programski moduli na podlagi sedanjega informacijskega sistema oziroma podatkovne baze za potrebe različnih analiz, pregledov in iskanja informacij. Pripravljene so bili pregledi investicijskih skladov (vzajemni skladi, pooblašene investicijske družbe) glede agregatnih mesečnih struktur sredstev, mesečnih struktur in sprememb naložb v kratkoročne in dolgoročne vrednostne papirje, poslov, sklenjenih izven organiziranega trga, in drugih mesečnih podatkov o investicijskih skladih. Za pooblašene investicijske družbe so pripravljene posebni pregledi neizkoriščenih lastninskih certifikatov, dnevni transakcij (po strankah v časovnih obdobjih) ter knjigovodskih vrednosti in enotnih tečajev. Za vzajemne sklade so pripravljene pregledi čiste vrednosti, vrednosti enot premoženja in število vlagateljev. Pri borzno posredniških družbah je izdelan poseben pregled za iskanje povezav pogodbenih partnerjev in poslovalnic ter pregled poslov izven organiziranega trga. Za mesečna in dnevna poročanja so pripravljene posebni statistični pregledi po številu prejetih obrazcev in transakcij. Izdelan je bil tudi posebni program za ugotavljanje nepovezanih vrednostnih papirjev (glede na spremembe oznak).

Programi so organizirani tako, da je možno vse te informacije prenesti v drugo okolje (EXCEL), ki omogoča samim uporabnikom izdelati dodatne analize in izpise.

Agencija se mora sprotno prilagajati tudi spremembam, ki se dogajajo v povezanem okolju (Ljubljanska borza, KDD). Tako je bilo treba npr. spremeniti povezavo za prenos podatkov z Ljubljanske borze in uvesti nov način neposrednega vstopa v borzni intranet (»trgovalna postaja«).

V letu 1999 je Agencija tudi poenotila računalniški sistem s prehodom na Windows98 na vseh uporabniških računalnikih.

TABELARIČNI PREGLED DELA AGENCIJE

ŠTEVILO IZDANIH DOVOLJENJ OZIROMA SOGLASIJ IN

ZAČETIH POSTOPKOV NADZORA

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Skupaj
1. IZDAJA DOVOLJENJ OZIROMA SOGLASIJ							
1.1. Za poslovanje finančnih institucij							
<i>1.1.1. Investicijski skladi in DZU</i>							
- za opravljanje dejavnosti upravljanja IS	26	3	0	0	0	0	29
- za upravljanje PID	25	0	0	0	0	0	25
- za upravljanje VS	0	0	3	12	0	2	17
- za ustanovitev PID	44	25	5	2	12	0	88
- za povečanje osnovnega kapitala PID	0	16	28	5	6	2	57
- za zmanjšanje osnovnega kapitala PID	0	26	12	9	0	0	47
- za sklenitev pogodbe o upravljanju PID z drugo DZU	0	0	1	0	5	3	9
- za prevzem upravljanja VS	0	0	5	0	1	3	9
- za zadolževanje PID	0	0	28	27	19	4	78
- k spremembam pravil upravljanja in dopolnitvam prospekta za javno ponudbo investicijskih kuponov	0	0	0	0	3	13	16
<i>1.1.2. Borzno posredniške družbe in banke</i>							
<i>BPD</i>							
- za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji oziroma *za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji	31	27	3	0	1	1	63
- za opravljanje dodatnih poslov z vrednostnimi papirji	0	5	2	0	4	1	12
- Banke – pozitivno mnenje	16	6	0	0	2	1	25

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Skupaj
1.2. Za javno ponudbo vrednostnih papirjev							
- za javno ponudbo vrednostnih papirjev oziroma *za prvo javno prodajo	15	19	11	8	13	8	74
- za javno ponudbo delnic po ZLPP	18	59	43	5	0	0	125
- za nadaljnjo javno prodajo vrednostnih papirjev oziroma *za organizirano trgovanje	2	0	2	7	0	8	19
1.3. Za obvezne javne ponudbe za odkup po ZPre	0	0	0	0	2	9	11
1.4. Izdaja dovoljenj borznim posrednikom in članom uprav							
- borznim posrednikom	175	57	33	18	51	27	361
- borznim posrednikom za dodatne posle	0	0	15	8	10	28	61
- članom uprav DZU	63	10	0	5	4	21	103
- za opravljanje funkcije člana uprave DZU*	/	/	/	/	/	7	7
- za opravljanje funkcije člana uprave borze*	/	/	/	/	/	2	2
- za opravljanje funkcije člana uprave v KDD*	/	/	/	/	/	2	2
1.5. Soglasja Agencije k aktom Ljubljanske borze in KDD							
- Ljubljanska borza	8	3	3	5	2	2	23
- KDD	0	3	1	1	2	0	7
2. NADZORI							
- javna ponudba vrednostnih papirjev	0	21	49	12	0	0	82
- BPD	4	31	12	11	18	9	85
- banke	0	14	6	1	2	11	34
- DZU, ki upravljajo PID	0	2	1	1	8	2	14
- DZU, ki upravljajo VS	0	13	20	0	3	1	37
- prevzemi	0	0	0	0	1	3	4
- Ljubljanska borza	0	0	0	0	1	1	2
- KDD	0	0	1	0	0	1	2

* - na podlagi ZTVVP-1

SEZNAM PODZAKONSKIH PREDPISOV NA PODLAGI ZTVP-1

(Uradni list RS, št. 6/2000)

1. Sklep o podrobnejši vsebini prospekta, izvlečka prospekta in javnega poziva za vpis in vplačilo vrednostnih papirjev,
2. Sklep o pogojih, ki jih mora izdajatelj zagotoviti na mestih za vpisovanje vrednostnih papirjev,
3. Sklep o poročanju o poslih oseb, ki so jim neposredno dostopne notranje informacije,
4. Sklep o podrobnejši vsebini obvestila imetnikom več kot 10 % celotne izdaje vrednostnih papirjev, za katere se vlaga zahteva za izdajo dovoljenja za organizirano trgovanje,
5. Sklep o natančnejši vsebini registra izdanih dovoljenj za prvo javno prodajo oziroma organizirano trgovanje in načinu javnega dostopa do podatkov,
6. Sklep o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb,
7. Sklep o kapitalski ustreznosti borzno posredniške družbe,
8. Sklep o opravljanju storitev z vrednostnimi papirji,
9. Sklep o poročanju borzno posredniških družb,
10. Sklep o načinu izračuna količnikov likvidnosti sredstev in najmanjšem obsegu likvidnosti, ki ga mora zagotavljati borzno posredniška družba,
11. Sklep o izračunu izpostavljenosti borzno posredniške družbe,
12. Sklep o najmanjšem obsegu in načinu izračuna posebnih rezervacij borzno posredniške družbe,
13. Sklep o oglaševanju v zvezi z vrednostnimi papirji in storitev v zvezi z vrednostnimi papirji,
14. Sklep o kadrovskih, tehničnih in organizacijskih pogojih za poslovanje s strankami in premoženjem strank borzno posredniških družb,
15. Sklep o določitvi dokumentacije, ki jo je potrebno priložiti zahtevi za izdajo dovoljenja za ustanovitev podružnice tuje borzno posredniške družbe,
16. Sklep o načinu obveščanja o nameravani odtujitvi kvalificiranega deleža v borzno posredniški družbi,
17. Sklep o najmanjšem obsegu ter vsebini revizijskega pregleda in revizorjevega poročila borzno posredniške družbe,
18. Sklep o podrobnejši vsebini povzetka revidiranega letnega poročila borzno posredniške družbe,
19. Sklep o podrobnejši vsebini poslovnega poročila borzno posredniške družbe,
20. Sklep o podrobnejši vsebini in načinu poročanja borze,
21. Sklep o podrobnejši vsebini in načinu poročanja klirinško depotne družbe,
22. Sklep o poslovnih knjigah borzno posredniških družb,
23. Sklep o določitvi programa in načina opravljanja preizkusa strokovnih znanj, potrebnih za opravljanje poslov borznega posrednika in člana uprave družbe za upravljanje,
24. Sklep o pogojih za uvedbo, trgovanje in poravnavo obveznosti iz trgovanja s standardiziranimi finančnimi instrumenti.